هوش ضعیف رفتارمحور و هوش قوی پایه‌محور و اشراق‌محور

جلسه قبل بعد از مباحثه چند امر مطرح شد که آقایان افاده فرمودند و مطالب نسبتاً خوبی هم بود که هر آنچه را که یادداشت کرده‌ام، به‌صورت فهرستوار عرض می‌کنم.

یکی از فرمایشات این بود: گفتند تقسیمی که تو کردی، از نظر فقهی هم آیا ثمره دارد یا نه؟ عرض کردم که ظاهراً ثمره فقهی دارد. چون بحث ما در مسأله هوش مصنوعی به این رسید که آیا ما می‌توانیم در هوش مصنوعی به آگاهی و قصد، فهم و درک معنا برسیم یا نه؟ ما در محدوده هوش قوی درباره آگاهی و قصد و ... بحث می‌کنیم؛ در هوش ضعیف اصلاً توقع آگاهی و درک معنا را نداریم. از هوش ضعیف تنها توقع رفتار هوشمندانه داریم. از هوش ضعیف توقع داریم که رفتارش هوشمندانه باشد. این بحثش جدا است؛ در همان محدوده نمادگرائی هم کار ما سر می‌رسد. اما به گام بعد آمدیم و اشکالاتی که در هوش قوی بود؛ اینکه توقع ما از هوش قوی آگاهی است؛ فهم و درک است، نه صرفاً رفتار هوشمندانه. مقصود ما درک است و اینکه وقتی نسل دوم هوش مصنوعی که پیوندگرائی و شبکه عصبی مصنوعی است، پدید بیاید، در اینجا مطرح شد که آیا می‌توانیم با شبیه‌سازی و شبکه‌های عصبی مصنوعی، در ماشین به آگاهی برسیم یا نه؟

در فضای هوش قوی عرض کردم که گمان من این است که در اینجا دو جور هوش داریم؛ حتی در خودمان. یکی آگاهی، علم و قصد و درکی که پایه محور است؛ هوش ضعیف رفتار محور است. اما در هوش قوی ما دو جور هوش داریم؛ هوش پایه محور و هوش اشراق محور. خدای متعال این دو را در وجود ما قرار داده است. بعداً تفاوت این دو را عرض می‌کنم. شاید بالاترین تعبیری را قرآن کریم دارد که خدای متعال به‌صورت یک تابلو در بالای مدرسه هوش مصنوعی گذاشته است. گفتند بالای مدرسه افلاطون به زبان یونانی نوشته بود «من لم یتعلم الهندسه، لایدخلن المدرسه»؛ کسی که هندسه بلد نیست، به مدرسه نیاید. برای مسائل معرفت‌شناسی (Epistemology) عرض کردم، امام صادق علیه‌السلام بالای مدرسه معرفت تابلویی را گذاشته‌اند؛ «لا یدرک مخلوق شیئاً الا باللّه»؛ آن جمله‌ای که در توحید صدوق بود. در هوش مصنوعی هم خدای متعال بالای سر در این مدرسه یک چیزی گذاشته است؛ «وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا

[1]. قرآن کریم می‌گوید حال شما راه بیفتید، وقتی راه افتادید می‌فهمید اینکه می‌گویید علم شما کم است، به چه معنا است. تا راه نیفتاده‌اید نمی‌فهمید و همینطور از دور یک چیزی می‌گویید.

---

[1] الاسراء ۸۵

بازبینی #3
ایجاد شده 11 فوریه 2024 16:11:16 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 فوریه 2025 14:22:57 توسط ... .